

LAIA FARRAN GRAVES

— JEJICH PŘÍBĚH

GRADA®

KABELKY CHANEL

KABELKY CHANEL – JEJICH PŘÍBĚH

Grada Publishing

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.

KABELKY CHANEL

– jejich příběh

Laia Farran Graves

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
info@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401
jako svou 10001. publikaci

Přeloženo z originálu: **THE STORY OF THE CHANEL BAG**

Published in 2023 by OH! Life

An imprint of Welbeck Non-Fiction Limited, part of Welbeck Publishing Group.

www.welbeckpublishing.com

Text © Laia Farran Graves 2023

Design © Welbeck Non-Fiction Limited 2023

Cover image: Getty Images/leták

Překlad a jazyková úprava: Mgr. Kateřina Brouk

Sazba: Karolína Bendová, Dis.

Odpovědná redaktorka: Ing. Jana Minářová

Počet stran 160

První vydání, Praha 2025

Vytiskla tiskárna FINIDR, s.r.o., Český Těšín

Prohlášení o zřeknutí se odpovědnosti: Všechny ochranné známky, citáty, názvy společností, zapsané názvy, produkty, postavy, loga i známé slogany a fráze použité, nebo citované v této knize, jsou vlastnictvím jednotlivých příslušných vlastníků. Tato kniha je publikací OH! Life, značky nakladatelství Welbeck Non-Fiction Publishing, a nebyla licencována, schválena, sponzorována ani odsouhlasena žádnou osobou ani subjektem.

Všechna práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být bez přechodního písemného povolení vlastníků autorských práv a vydavatele reprodukována, uchovávána v systému, umožňujícím opakovaný přístup, ani přenášena žádným způsobem či jiným prostředkem (včetně elektronického či mechanického způsobu, kopírování, nahrávání či jinak).

ISBN 978-80-271-7913-8 (ePub)

ISBN 978-80-271-7912-1 (pdf)

ISBN 978-80-247-4997-6 (print)

KABELKY CHANEL – JEJICH PŘÍBĚH

*Věnováno mé dceři
Luella Skye*

OBSAH

Úvod	6
Kapitola 1: Stručná historie značky Chanel	8
Kapitola 2: Model 2.55	26
Kapitola 3: Ikonické kabelky	40
Kapitola 4: Chanel v popkultuře	116
Kapitola 5: Pravá kabelka Chanel	134
Rejstřík	156
Poděkování	160

ÚVOD

V této knize, oslavující kabelky značky Chanel, se seznámíte s historií tohoto ikonického doplňku od jeho úplných počátků až do současnosti. Kabelka Chanel je synonymem pařížské elegance a sofistikovanosti a je v populární kultuře natolik zakořeněná, že překonala i hranice světa módy.

V první kapitole vám představíme život Gabrielle „Coco“ Chanel, neuvěřitelné ženy stojící za celou značkou, vizionářky a podnikatelky, jejíž vášeň a talent bořily bariéry a vydláždily cestu mnoha dalším návrhářům a návrhářkám, krácejícím v jejich stopách. Navrhla „malé černé“ večerní šaty, parfém Chanel No. 5, svůj proslulý klasický kostým a samozřejmě kabelku 2.55, nadčasový model, který znamenal revoluci ve světě módy. Tato elegantní kožená kabelka s kosočtvercovým prošíváním byla od počátku velmi významná, protože díky ní začalo být přijatelné, aby ženy nosily kabelku přes rameno, což jim uvolnilo ruce. Kabelku 2.55 si dopodrobna popíšeme ve druhé kapitole, která dokumentuje její počátky i bohatou historii, zatímco třetí kapitola je úžasnou přehlídkou nejkvotnějších mistrovských kousků, od klasického modelu 11.12 Karla Lagerfelda a kabelky Chanel 22 Virginie Viard až po nejnovější parádní kousky.

Čtvrtá kapitola se zabývá popkulturou a tím, jak se značka Chanel a konkrétně kabelky staly nedílnou součástí našich životů v takových formách, které by si sama Coco asi ani nedokázala představit. V poslední kapitole pak nahlédnete do zákulisí výroby kabelek a seznámíte se s různými technikami, které se při výrobě těchto vpravdě uměleckých děl používají. Oceníte jistě také některé rady pro ověřování pravosti, které vám pomůžou, když si budete chtít svou skvělou kabelku Chanel pořídit od předchozího majitele.

***Na předchozí straně:** Pouliční styl, jak byl představen na Pařížském týdnu módy pro sezónu podzim/zima 2019.*

***Na protější straně:** Modelka Binx Walton v reklamě z roku 2014 s kabelkou Chanel s klopou, v provedení z růžového tviđu.*

KAPITOLA

1

STRUČNÁ HISTORIE ZNAČKY CHANEL

„Ostatní návrháři usilovali o módu, zatímco já jsem vytvořila styl.“

Coco Chanel

GABRIELLE „COCO“ CHANEL

Značka Chanel není jen synonymem ukázkové elegance a stylu, ale možná je to i nejuznávanější a nejváženější módní značka všech dob. Tato ikonická značka byla založená v roce 1910 a návrhářkou, která za ní stála, byla Gabrielle „Coco“ Bonheur Chanel – svérázná osobnost, jejíž vášeň, ambice a nadšení změnily tvář módy navždy.

Ačkoliv přes 30 let žila v hotelu Ritz na pařížském náměstí Place Vendôme, její stoupenci z celého světa stále jezdí k budově z 18. století, stojící na adrese 31 rue Cambon, kde kdysi mívala byt a současně i dílnu, což byl tehdy velmi moderní koncept. Svůj první obchod, nazvaný Chanel Modes, otevřela v roce 1910 jen o pár kroků vedle na adrese 21 rue Cambon. Prodávávala v něm dámské klobouky herečkám a společenským celebritám, díky nimž si získala brzy své jméno. O osm let později se Coco přestěhovala do větších prostor v čísle 31. Koupila tehdy celou budovu, aby nový prostor odrážel její rostoucí slávu a aby se do něj vešla nová kolekce oděvů a doplňků, která měla zahrnovat i kabelky. Ačkoliv úchvatná vlnková prodejna značky Chanel s ohromující plochou 1 500 m² je v čísle 19 v téže ulici, čtyřpatrová budova na adrese 31 rue Cambon stále funguje jako pulzující srdce celého módního impéria, centrum všeho provozu a pařížská centrála. Rozvržení budovy je stejné jako dříve: v přízemí je butik a v prvním patře přijímací salon, kde se zkoušely oděvy a předváděly nové kolekce, a legendární schodiště obložené zrcadly, o němž se říká, že Coco všechny přehlídky sledovala z jeho pátého schodu. Schodiště vedlo do jejího okázalého bytu plného pokladů ve druhém patře. Ve třetím patře míval studio zesnulý Karl Lagerfeld (nyní tam má dílnu Virginie Viard) a stovka švadlen v krejčovské dílně v podkroví dodnes pracuje výhradně ručně.

Na protější straně: Gabrielle „Coco“ Chanel v Paříži v roce 1944.

Coco Chanel je zahalená nepopiratelným obláčkem tajemství. Ostatně sama o svém životě často vyprávěla rozporuplné příběhy – možná ve snaze přepsat historii a ponechat svou minulost jednou provždy za sebou. Coco byla od přírody kontroverzní a pověřivá, a i přes svůj prostý původ byla předurčená k výjimečným věcem. Fascinovala ji astrologie a znamení Lva, v němž se narodila, mělo v jejím světě významné místo. Obklopovala se v bytě ozdobnými předměty a soškami s motivem lvů a vyobrazení těchto zvířat používala i ke zdobení některých svých doplňků, třeba knoflíků či spon na kabelkách. Přitahovaly ji také symboly, jako třeba její milované kamélie, které poznala díky své velké lásce, Arthuru Capelovi přezdívanému „Boy“, a které ji uchvátily svou jednoduchostí a čistotou. Dále vyobrazení pšenice jako symbol hojnosti (toto téma se často opakovalo u ní v bytě) a také šťastné číslo, které jí kdysi prozradila kartářka – bylo to pochopitelně číslo pět.

Gabrielle Chanel se narodila v roce 1883 do chudé rodiny v Saumuru, historickém tržním městě v údolí řeky Loiry. Její otec byl podomní obchodník, a když jí bylo pouhých 12 let, zemřela jí nečekaně matka. Otec se o své děti nedokázal postarat, a tak poslal své dva syny do služby na statek a Gabrielle se dvěma sestrami umístil do katolického sirotčince v Aubazine, který vedly řádové sestry z kongregace Nejsvětějšího srdce Panny Marie. Gabrielle se zde naučila šít, žehlit a vyšívat. Z kláštera přešla do klášterní školy Matky Boží v Moulins a po jejím dokončení si v tomtéž městě našla práci jako švadlena. Kromě toho svobodomyšlná Gabrielle Chanel zpívala v místních kabaretech a její repertoár zahrnoval pouze dvě písně: „Ko-Ko-Ri-Ko“ a „Qui qu'a vu Coco?“ – právě podle nich získala své umělecké jméno a přezdívku „Coco“. Do klubů, kde zpívala, mimo službu často docházeli vojáci z 10. lehkého jízdního pluku, mezi něž patřil i Étienne Balsan, bohatý francouzský aristokrat z rodiny, které patřilo význačné místo v textilním průmyslu.

Jejich okouzlení bylo vzájemné, zamilovali se do sebe, a když bylo Coco 25 let, stala se jeho oficiální milenkou a nastěhovala se do jeho rezidence,

Nahoře: Coco Chanel ve svém apartmá v hotelu Ritz v Paříži v roce 1960.

zámku v Royallieu severovýchodně od Paříže, kde Étienne choval dostihové koně. Uvedl Coco do francouzské vyšší společnosti, kde svým neobvyklým a hravým chlapeckým vzhledem s krátkými šaty a vlasy střiženými na mikádo vyvolala nejedno překvapené pozdvižení obočí. Začala navrhovat jednoduché zdobené pánské slaměné klobouky, které sama nosila, a prodávala je nově objevené skupině zákazníků. Balsan věřil v její nadání a byl prvním podporovatelem jejího rozvíjejícího se podnikání. Přes Balsana poznala Coco kapitána Arthura Capela, řečeného „Boy“, což byl distingovaný, stylový a vzdělaný anglický hráč póla ze Sheffieldu, jehož bohatství pocházelo z těžby uhlí. Ten se stal láskou jejího života. Boy rovněž podporoval její vize a spolu s Balsanem financoval v nadcházejících letech její úsilí. Když se do sebe Coco a Capel zamilovali, Coco kvůli němu opustila Balsana a pár se přestěhoval do Paříže. Capel financoval její butiky v dovolenkovém resortu Deauville (díky němu se z ní stala skutečná módní návrhářka) a v Biarritzu. Podporoval i první obchod v rue Cambon. Románek ale neměl dlouhého trvání: Boy se v roce 1918 oženil s anglickou aristokratkou Lady Dianou Wyndham a o rok později tragicky zahynul při automobilové nehodě, údajně při cestě na schůzku s Coco.

Coco Chanel předběhla svou dobu. Byla svou povahou rebelka a její minimalistická estetika s čistými liniemi a jednoduchými barvami působila v době, kdy dámské oděvy byly většinou zdobené, těžké a nepraktické (například povinný omezující korzet), jako závan čerstvého vzduchu. Jako skutečná feministka revolučním způsobem změnila ženskou siluetu. Upřednostňovala androgynní vzhled a změnila módu 20. století podle svých vlastních preferencí zahrnujících i sport. Ačkoliv během první světové války začaly ženy na pracovišti nosit kalhoty a kombinézy, Coco Chanel byla první, která z těchto kusů oděvu udělala součást módy a zařadila do dámských kolekcí také na míru šité sukňové kostýmy. Měla dobré oko na látky a oděvy šila z žerzeje, což byla levná a nenáročná látka, která byla dostupná i v době válečného nedostatku.

***Nahoře:** Coco Chanel a Arthur „Boy“ Capel na pláži v Saint-Jean-de-Luz v roce 1917.*

***Na následující dvoustraně:** Vánoční výloha Chanel, zachycující lva, který je symbolem značky, a flakon v podobě dvou propletených písmen C.*

Předtím se z této látky šilo jen pánské spodní prádlo a punčochy, ale dokonale se hodila k minimalistickým tvarům a sportovně-volnočasovým oděvům, které Coco prodávala ve svém butiku v Deauville, který otevřel v roce 1913.

Coco Chanel byla ve své době „influencerkou“, udělala z opálení moderní záležitostí a dalším geniálním tahem bylo v roce 1921 vytvoření prvního designového parfému, který pojmenovala po svém šťastném čísle. Parfém později proslavila Marilyn Monroe, která v rozhovoru pro časopis *Life* v roce 1952 prohlásila, že jediná věc, kterou nosí v posteli, je Chanel No. 5. Coco Chanel rovněž zaujala monochromatický postoj k barvám, který byl možná inspirován hábity, které nosily řádové sestry, s nimiž Coco vyrůstala.

N°5
CHANEL
PARIS
PARFUM

Vlevo: Coco Chanel při práci v roce 1937, těsně předtím, než musel módní dům kvůli druhé světové válce zavřít.

Upřednostňovala tedy černou, bílou a béžovou barvu. To ji přivedlo k vytvoření jednoduchých černých šatů, které bylo možné snadno změnit z denního oděvu na večerní. Tyto šaty okamžitě dostaly přezdívku „Malé černé“ a v říjnu 1926 americký *Vogue* úspěšně předpověděl, že se z nich stane nadčasová základní součást dámského šatníku.

Podobně ikonické je i logo značky Chanel, které se poprvé objevilo na flakonu parfému Chanel No. 19. Logo vzniklo v roce 1925 a o původu jeho dvou propletených písmen C, která jsou dodnes synonymem elegance a prestiže, existuje několik různých příběhů. Některé z nich říkají, že Coco se při navrhování loga inspirovala vitrážovým oknem v kapli v Aubazine, podle jiných je logo tvořené jejími propletenými iniciálami, podobně jako bývá v erbů. Podle romantičtější verze pak propletená písmena C symbolizují věčné spojení mezi Coco a její životní láskou Boyem Capellem.

Coco Chanel dosáhla závratných vrcholů a celý podnik zaměstnával asi 3 500 lidí. Byla středem pařížské společenské scény, eklektického světa,